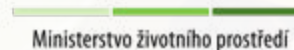

Výsledky intervencí

T A
Č R

Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentive pro behaviorální změnu v produkci potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.

Výsledky projektu zaměřeného na snížení „Plýtvání potravinami“

- Projekt je spolufinancován Technologickou agenturou ČR v rámci programu Éta
- Trvání projektu 36 měsíců, od 1.6.2019 do 31.5.2022
- Účastníci projektu
 - Mendelova univerzita v Brně - Provozně ekonomická fakulta
 - SAKO Brno, a.s.
 - GREEN Solution s.r.o.

Cíle projektu

- Zjistit skutečný objem plýtvání potravinami u domácností
- Zjistit, zda a jak je možné ovlivnit chování domácností v nakládání s potravinami
- Doporučit účinné postupy působení na omezení plýtvání potravinami u spotřebitele

Plán řešení projektu

Design experimentu zaměřeného na chování domácností:

1. rok: Zjišťování reálného množství vyplývaných potravin v komunálním směsném odpadu

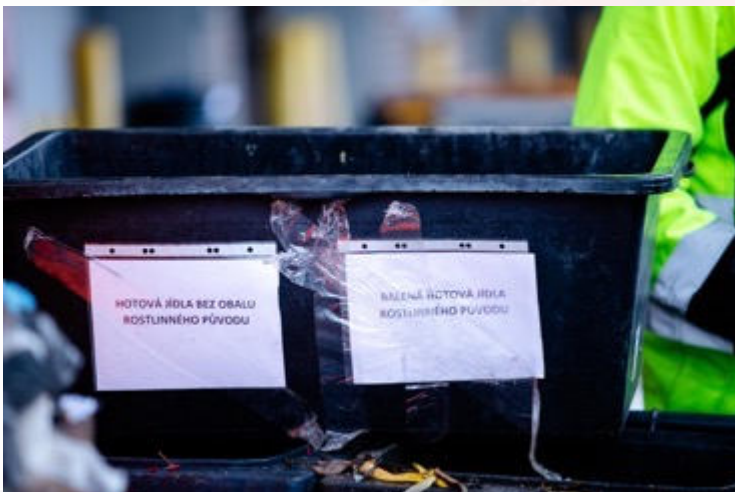
- Tři typy zástaveb (sídlištní, vilová, venkovská)
- 900 brněnských domácností
- Sběr pro všechna čtyři roční období

2. rok: Intervenční experiment

3. rok: Monitoring chování domácností

Fotografie z rozboru odpadu

Příčiny plýtvání

MENDELU

T A Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentive pro behaviorální změnu v produkci
Č R potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.

Příčiny plýtvání

Nákupní chování

- Více než polovina domácností:
 - kontroluje stav zásob před nákupem
 - nakupuje podle připraveného seznamu
 - nespatřuje obtíže v plánování nákupu a přípravy jídla
 - neupřednostňuje nákupy velkých balení potravin
- Pokud domácnost **před nákupem kontroluje zásoby**, tak méně plýtvá
- Pokud má domácnost **obtíže s naplánováním nákupu**, tím více plýtvá

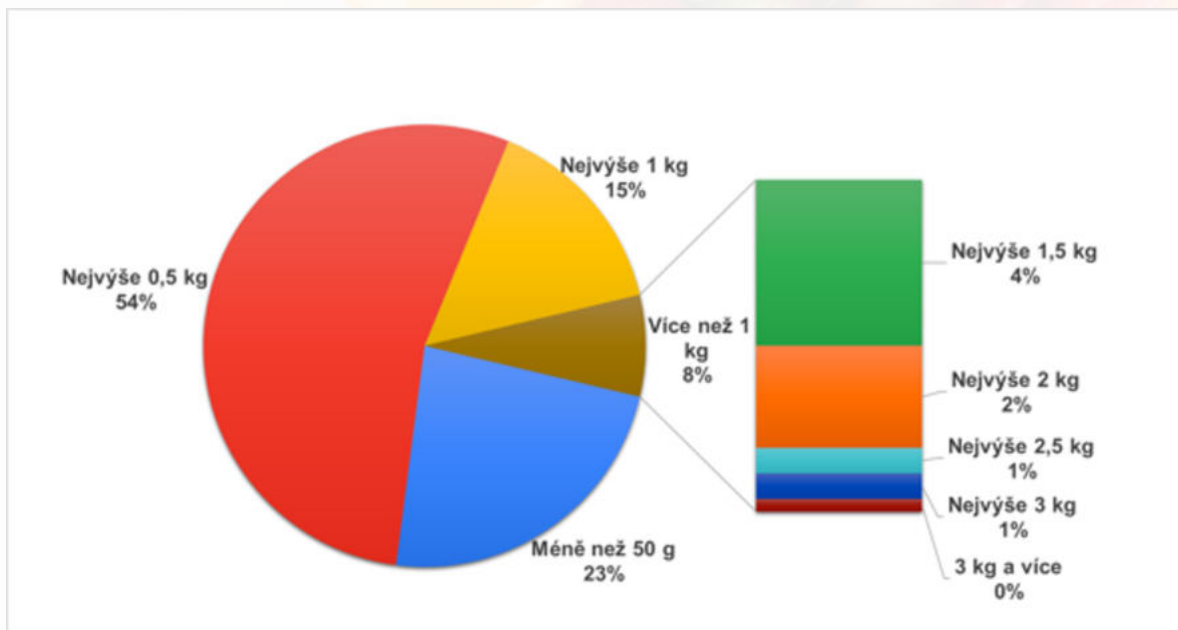
Nákupní chování

- Téměř polovina respondentů uvádí, že:
 - nepovažuje cenu za nejdůležitější faktor
 - nevyužívá slevy a nákupy potravin v akci
- Plýtvání potravin roste s:
 - častěji prováděnými většími nákupy (500 a více Kč)
 - vyšší měsíčních příjmů
 - počtem členů domácnosti
- Staticky významný rozdíl je mezi generacemi

Odhad množství vyplývaných potravin

- Průměrně za domácnost za týden – 0,57 kg
- Průměrně za osobu za týden – 0,24 kg
- Průměrně za osobu za rok – 12,27 kg

Kampaň proti plýtvání potravinami

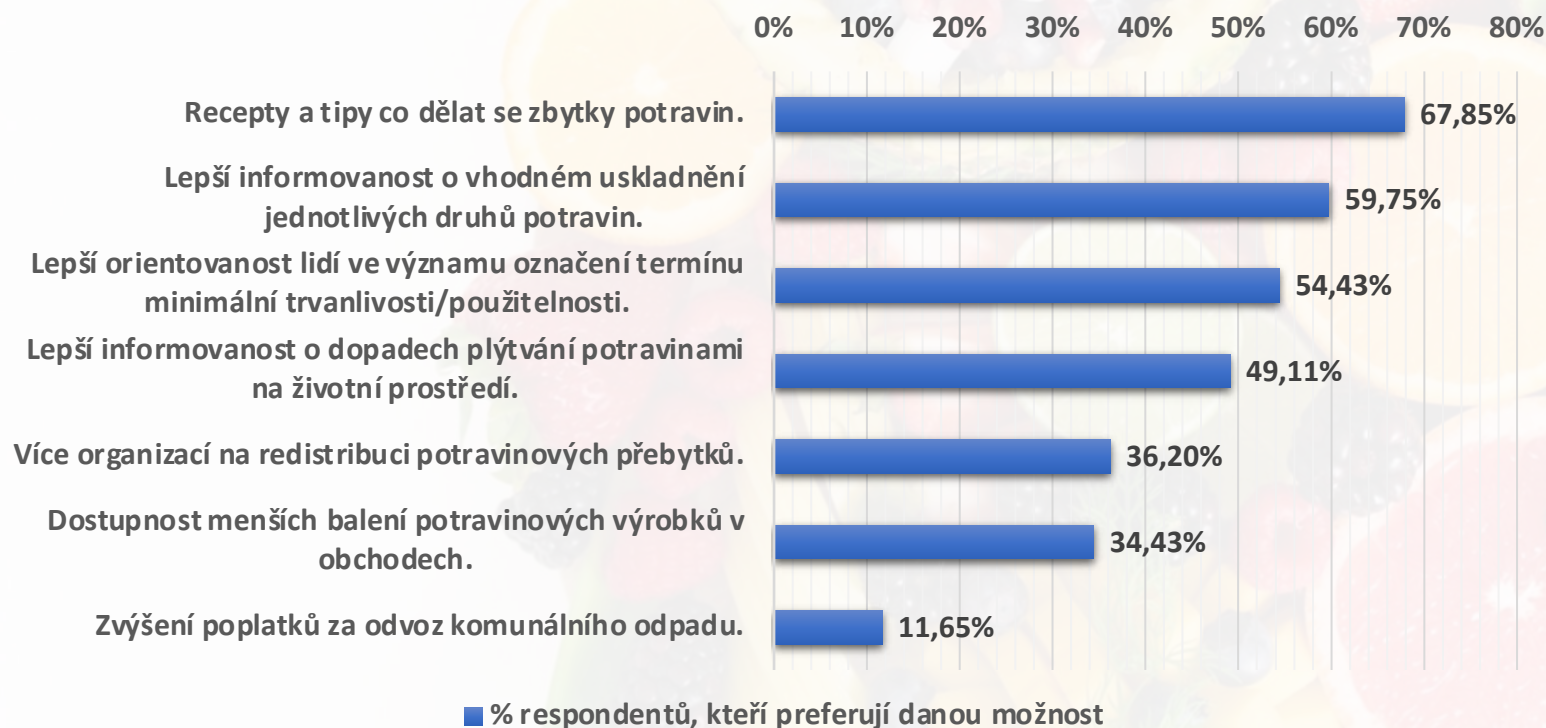

MENDELU

T A
Č R

Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentivy pro behaviorální změnu v produkci potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.

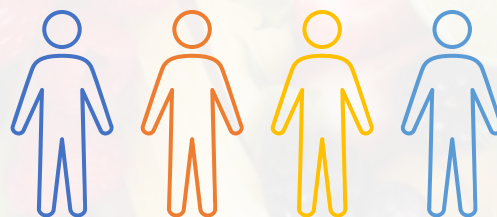
Možnosti omezení plýtvání potravinami

Co je
cílem?

Kdo je
cílová
skupina?

Jaká je
motivace?

Tři pilíře komunikační kampaně

- Chytré nakupování
- Správné skladování
- Vaření bez zbytků

Kampaň proti plýtvání potravinami

- Méně náročné „levnější“ působení
 - Letáčky, plakáty, nálepky na popelnicích, sociální sítě (jednoduchá sdělení)
- Náročnější „dražší“ působení
 - Aktivity v rámci klubu „Kup, co sníš“ (Kupcosnis.cz)
 - Video, online diskuze, workshopy na základních školách, sociální sítě - soutěže

Méně náročné „levnější“ působení

MENDELU

T A
Č R

Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentive pro behaviorální změnu v produkci potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.

Nálepka na popelnice

30 % JÍDLA
LETÍ DO KOŠE

NEPLÝTVEJ
WWW.KUPCOSNIS.CZ

• MENDELU

T A
Č R

Letáček

**Průměrně každý
vyhodí 37,4 kg
potravin za rok**

**Pojď to s námi
změnit**

www.kupcosnis.cz

KUP CO SNÍŠ!

Víte, kolik jídla letí z vašich domácností přímo do popelnice?

Podle prvních odhadů z našich výzkumů se ročně v Brně

vyhodí v průměru 33 kg potravin na osobu.

**JE ČAS NA ZMĚNU! REGISTRUJ SE DO KLUBU
KUPCOSNÍŠ A POMOŽ NÁM TO ZMĚNIT!**

- ✓ Získáte cenné tipy a rady jak efektivně nakupovat, skladovat a zpracovávat potraviny. Naučíte se zpracovat suroviny na maximum, beze zbytků.
- ✓ Zapojíte se do zajímavých soutěží jen pro členy klubu a vyhrajte krásné ceny - poukaz na nákup v Tesco, slevy, vybavení a šikovné vychytávky.
- ✓ Získáte unikátní informace jen pro členy klubu (recepty, návody, rady, tipy, statistiky, hry).
- ✓ Patrony klubu jsou profesionální šéfkuchaři, kteří se s vámi podělí o své unikátní recepty, zážitky a tipy.
- ✓ Pro aktivní členy jsou připravené unikátní zážitky! Zkusíte si vaření se šéfkuchařem a podíváte se pod pokličku luxusní kuchyně v Brně.
- ✓ Budete aktivní součástí komunity, které je ohleduplná ke svému okolí a životnímu prostředí. Pozveme vás i na workshopy, přednášky a semináře.

**NEPLÝTVE J
WWW.KUPCOSNIS.CZ**

MENDELU

**T A
Č R**

Plakáty

**Staň se superhrdinou
a zachraňuj jídlo**

Hej!!

Viš, že
jeden z nás
skončí
v koši?

Přidej se do
klubu a pomoz
mi neplýtvat

 kupcosnis.cz

Jak neplýtvat jídlem?

**Maximálně
využivej**
každou
surovinu

CHYTRÉ VAŘENÍ

**Nakupuj s
rozmyslem**
pouze to, co
dokážeš
spotřebovat

CHYTRÉ NAKUPOVÁNÍ

**Skladuj
potravinu**
tak, jak se
má, ať si
zachovájí
čerstvost

CHYTRÉ SKLADOVÁNÍ

**Staň se členem
klubu a budeš
vědět jak na to!**

Přinášíme spoustu inspiraci
a rad, jak plýtvání omezit a
využít jídlo na maximum.
Pomoz nám, aby jídlo
nekončilo v koši.

CHYTRÉ ČLENSTVÍ

kupcosnis.cz

MENDELU

T A
Č R

Místní zpravodaje

[illegible][illegible]

MENDELU

T	A
Č	R

Lednice nebo spíž?

Mraznička:
mražené maso, zelenina
a ovoce, zamražená
hotová jídla

Horní polička:
vařená jídla, nakládané
potraviny, ale i ovoce
a zelenina, které
nepotřebují chlad

Střední polička:
máslo, sýr a další mléčné
výrobky

Dolní polička:
čerstvé maso, ryby
a uzeniny

Dolní přihrádka:
mrkev, salát, brokolice,
brozozy, jablka

Dvířka lednice:
voce, nápoje a
dochucovač

Co do lednice nepatří?

tropické ovoce, rajčata, papriky, brambory, bylinky, cibule
a česnek, olej, kečup, ocet, trvanlivé potraviny

kupcosnis.cz

CHYTRÉ VAŘENÍ

CHYTRÉ SKLADOVÁNÍ

CHYTRÉ NAKUPOVÁNÍ

CHYTRÉ ČLENSTVÍ

Jak neplýtvat jídlem?

kupcosnis.cz

kupcosnis.cz

@kupcosnis.cz

Chytré nakupování

Víte, že až 1/3 jídla je vyplýtvána a největší podíl na tom má spotřebitel? Správně nakoupit je základ, jak předcházet plýtvání v každé domácnosti. Ale jak na to? Máme pár tipů:

- planujte si, co budete vařit,
- sepište si nákupní seznam,
- nenakupujte, když máte hlad,
- nepodléhejte slevovým akcím,
- nakupujte častěji a menší množství,
- dejte šanci i křivým kouskům,
- preferujte lokální suroviny.

Nechceme
skončit v koši

Chytré skladování

Když potraviny přinesete domů, je velice důležité ji správně uskladnit. Některé potraviny je vhodné uložit co nejdříve do lednice, jiné se hodí do spíže. Více napoví obrázek lednice, který jsme připravili. Ke skladování přikládáme i několik rad:

- každá lednice má několik teplotních zón a každá část je tedy vhodná pro jiné potraviny,
- neukládejte do lednice příliš teplé jídlo,
- udržujte lednici čistou a nepřepínajte ji,
- uspořádejte potraviny dle data spotřeby, na oči si dejte ty, které je potřeba sníst,
- čtete vhodné podmínky skladování na obalu,
- rozlišujte mezi minimální trvanlivostí a datem spotřeby, je to zásadní rozdíl,
- používejte své smysly.

Chytré vaření

Na prvních přičkách v plýtvání se umísťuje pečivo, ovoce se zeleninou a také přílohy a hotová jídla. Snažte se proto:

- surovinu, ze které vaříte, zpracovat na maximum (např. z kosti nebo odřezků zeleniny je výborný vývar, z tvrdého pečiva zase strouhanka),
- lépe odhadnout množství vařeného jídla,
- dát si menší porci a spíše si jít přidat,
- předně vařit z potravin, kterým se blíží doba spotřeby,
- přebytek potravin zpracovat - sušením, odšťavněním, zavářením i mražením.

Příspěvky na sociální sítě

Lednice nebo spíž?

Mraznička:
mražené maso,
zelenina
a ovoce, zamražená
hotová jídla

Horní polička:
vařená jídla, nakládané
potraviny, ale i ovoce
a zelenina, které
nepotřebují chlad

Střední polička:
máslo, sýr a další
mléčné výrobky

Dolní polička:
čerstvé maso, ryby
a uzeniny

Dolní přihrádka:
mrkev, salát, brokolice,
hrozny, jablka

Dvířka lednice:
voce, nápoje a
dochucovadla

kupcosnis.cz

Co do lednice nepatří?

Tropické ovoce, rajčata, papriky,
brambory, bylinky, olej, ocet,
cibule a česnek, kečup, pečivo
a trvanlivé potraviny.

Kup, co sníš!

Tipy jak správně nakupovat

Kup, co sníš

• MENDELU

T A
Č R

Příspěvky na sociální sítě

Náročnější „dražší“ působení

 MENDELU

T A
Č R

Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentive pro behaviorální změnu v produkci potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.

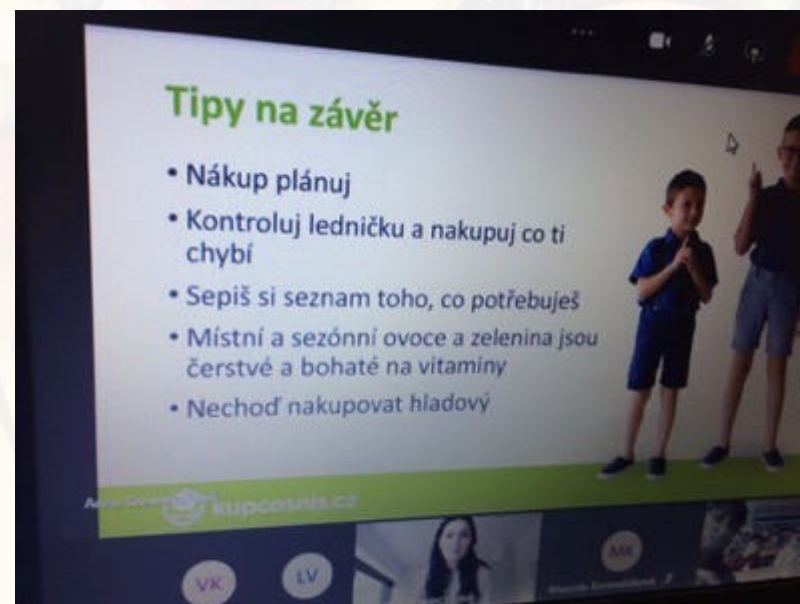
Školní workshopy - prezenčně

MENDEL

**T A
Č R**

Školní workshopy - online

Materiály pro děti

Co do lednice PATŘÍ:

Co do lednice NEPATŘÍ:

Včetně sýrů, nakládané potraviny, másla, vaj, a dalších mléčných výrobků. Čerstvé maso, ryby a uzeniny, ovocí a zeleniny, tekuté nápoje a dochucovačů

Tropické ovoce, rajčata, papriky, brambory, bylinky, cibule a česnek, olej, kečup, ocet, tvařené potraviny

kupcosnis.cz Přidej se do klubu a zachraňuj jídlo

Co kam doma uložit bys měl znát stejně jako násobilku

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

kupcosnis.cz Přidej se do klubu a zachraňuj jídlo

Dej šanci zazářit i křivým kouskům, chutnají skvěle a je v nich stejně množství živin.

kupcosnis.cz Přidej se do klubu a zachraňuj jídlo

Plítvat je také vyjmenované slovo

B	L	M	P	S	V	Z
byt, bydlit, obyvatel, být, přibýteč, nábytek, dobytek, obyčej, byskry, bylina, kobyta, byk, přibýslav	slyšet, mýln, blyskot se, polykat, plynout, pýtek, válykat, lyžej, lyžko, lyže, pelyněk, plyt	my, mýt, myslit, mýt se, hmýz, mýt, hlomyt, mýt, zamýkat, smýkat, dmychat, chmyt, nachomytnout se, Litomyšl	pycha, pytel, psak, netopýr, slepýš, pyl, kopyto, kopytat, trpytat, zpytovat, pykat, pyč, pyřit se, čepýřit	syn, sytý, syc, syrový, sychravý, usychat, sýnora, sýček, sýseč, syčet, sypat	vy, vysoký, výř, vykat, zvykat, vydra, výř, vyřít, povýkat, vynech	brzy, jazyk, nazývat se, Ruzyň

kupcosnis.cz Přidej se do klubu a zachraňuj jídlo

Spotřebujte do (nikdy po datu nejme)

≠ Minimální trvanlivost (je potřeba ověřit, zda je potravina ještě dobrá)

Čerstvé potraviny

kupcosnis.cz Přidej se do klubu a zachraňuj jídlo

Zelenina ani ovoce nerostou podle pravítka

$\pi = 3,14$

Jehlan
 $S = ab + a \cdot w_1 + b \cdot w_2$
 $V = \frac{1}{3} abv$

Krychle
 $S = 6a^2$
 $V = a^3$

Kvádr
 $S = 2(ab + ac + bc)$
 $V = abc$

Válec
 $S = 2\pi r(r + v)$
 $V = \pi r^2 v$

Kužel
 $S = \pi r(r + s)$
 $V = \frac{1}{3} \pi r^2 v$

Koule
 $S = 4\pi r^2$
 $V = \frac{4}{3} \pi r^3$

kupcosnis.cz Přidej se do klubu a zachraňuj jídlo

MEDELU

T A
Č R

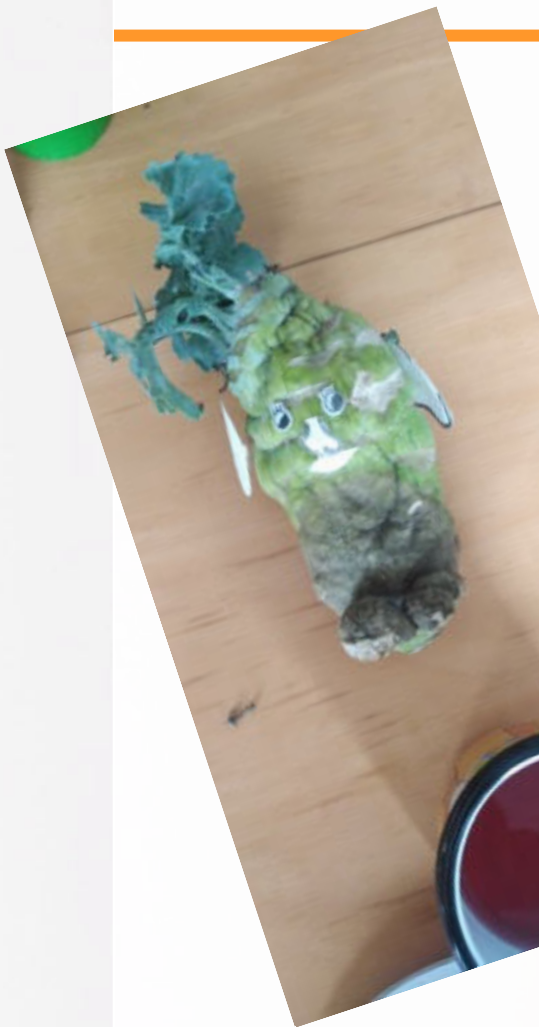
Sociální sítě - příspěvky zaměřené na děti

Sociální sítě - příspěvky zaměřené na děti

Soutěž pro děti – vítězné fotografie

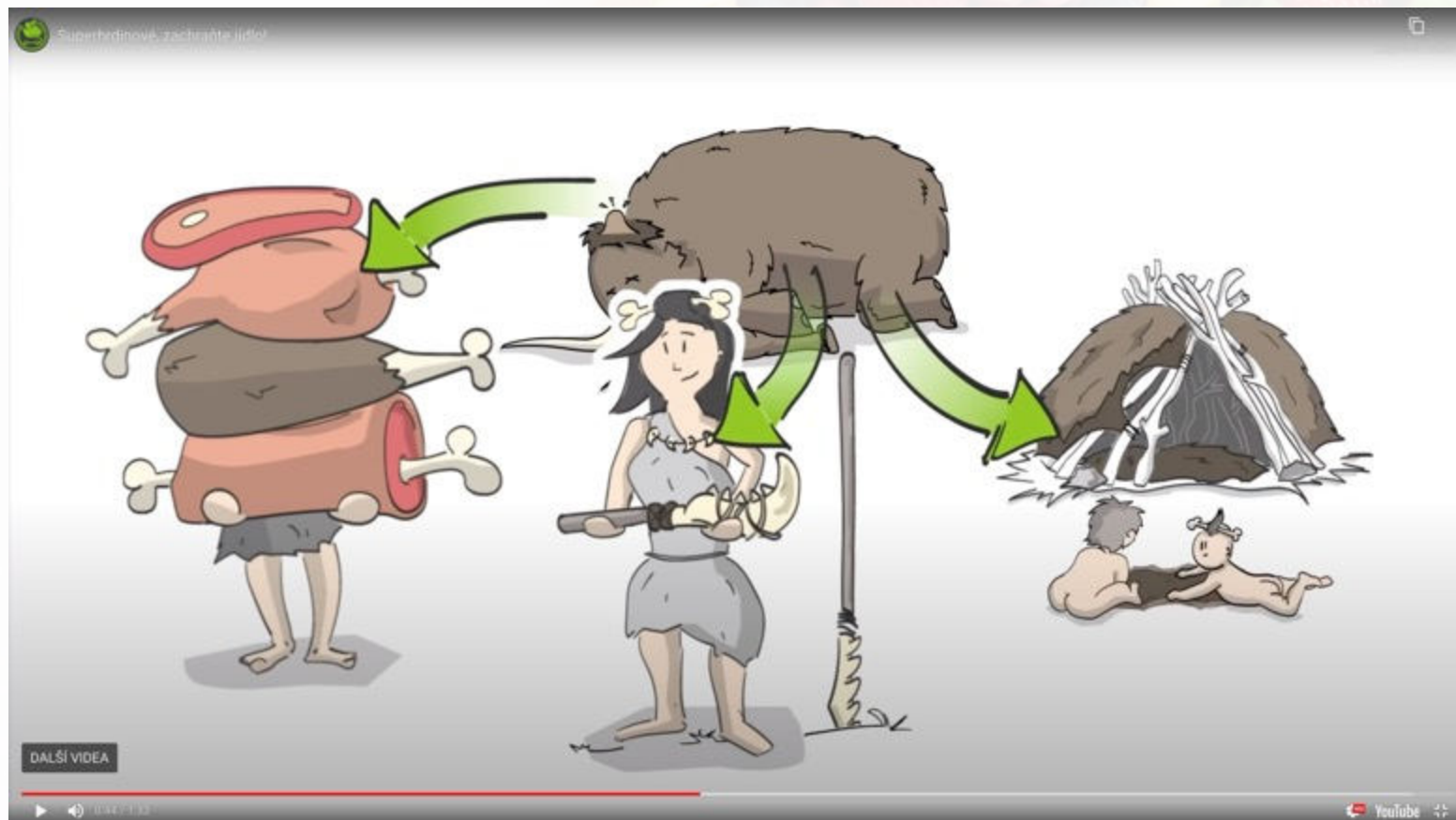
MEDELU

T A
Č R

Soutěž pro děti – kreslení

Video pro děti

Video kampaň

The screenshot shows the YouTube channel page for 'Kup, co sníš' (Buy what you eat), which has 7 subscribers. The channel is categorized under 'DOMOVSKÁ STRÁNKA'. The video grid includes:

- Rady šéfkuchaře jak v kuchyni neplýtvat** (134 zhlédnutí • před 5 měsíci)
- Plýtvání jídlem znamená plýtvání vším** (141 zhlédnutí • před 5 měsíci)
- 8 tipů, jak neplýtvat a ušetřit několik desítek tisíc ročně** (344 zhlédnutí • před 6 měsíci)
- Strouhanka ze starého pečiva** (38 zhlédnutí • před 6 měsíci)
- Víte, kam se vám ztrácí peníze?** (140 zhlédnutí • před 10 měsíci)
- Superhrdinové, zachraňte jídlo!** (215 zhlédnutí • před 10 měsíci)

MENDELU

**T A
Č R**

Video – pilíř vaření

• MENDELU

T A
Č R

Připoj se do klubu a pomoz mi neplýtvat

CHCI ČLENSTVÍ

#kupcosnis

Pro děti

Nakupování

Recepty

Skladování

Průměrný Čech vyhodí 1/3 nakoupeného jídla do odpadu.

Soutěž komunikačních projektů „Zlatý středník“

#zlatystrednik

#zlatystrednik

MENDELU

T A
Č R

Výsledky rozboru odpadu

MENDELU

T A
Č R

Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentive pro behaviorální změnu v produkci potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.

Kolik kg potravin skončí průměrně ve směsném komunálním odpadu?

Průměrně za všechny typy zástaveb

33,3 kg na osobu za rok

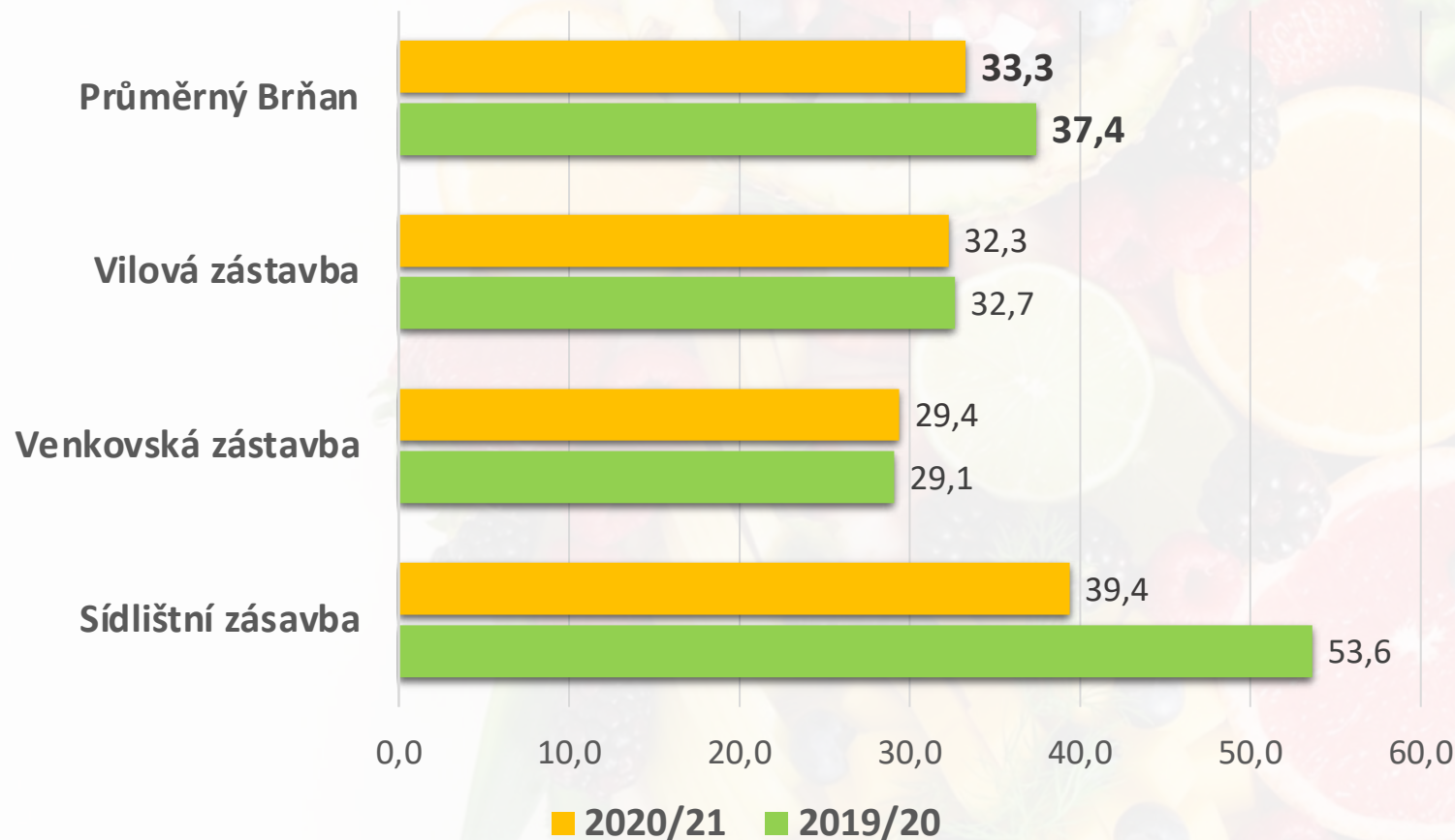
(meziroční snížení o 11 % v intervenčním roce)

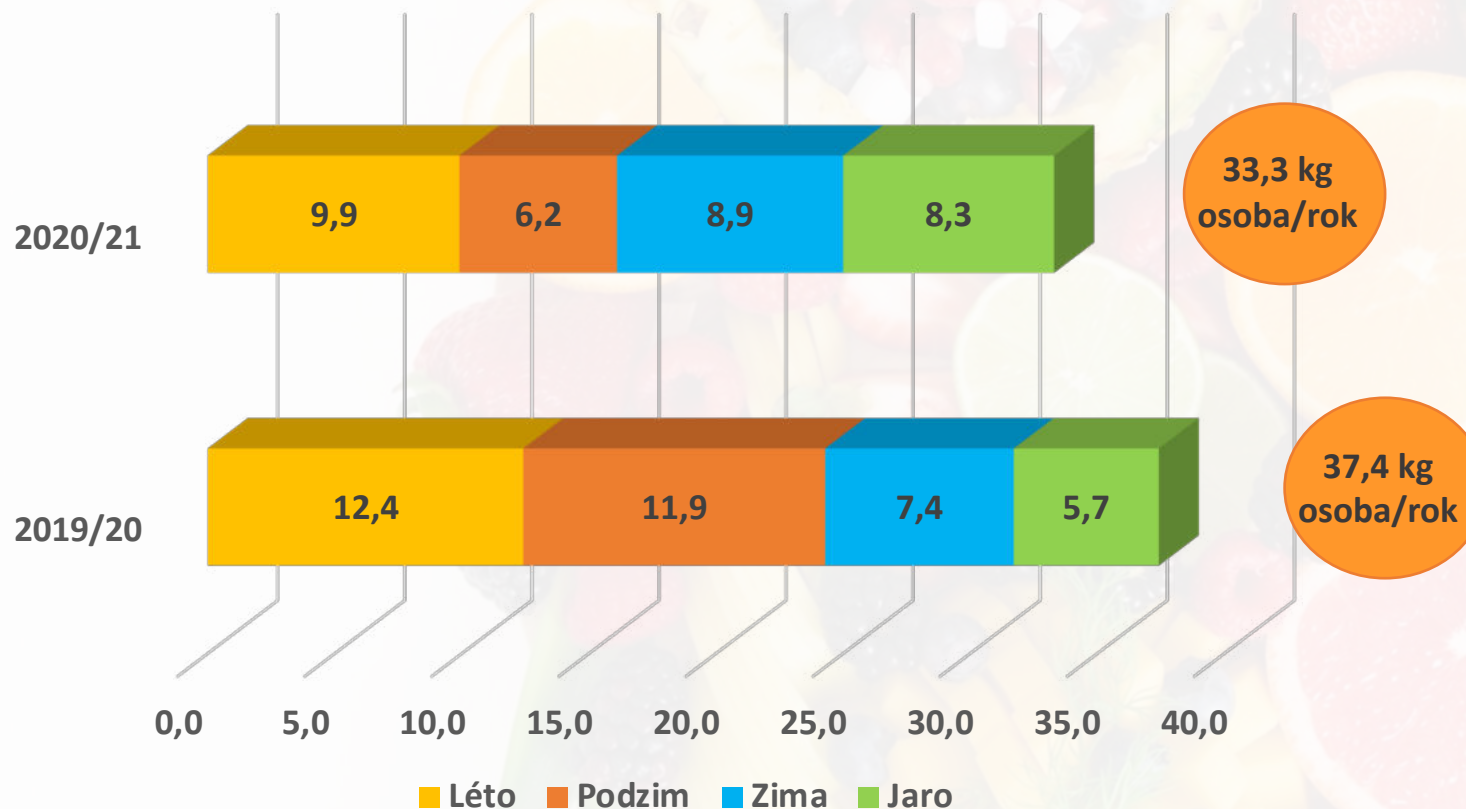

Nevyhnutelný odpad

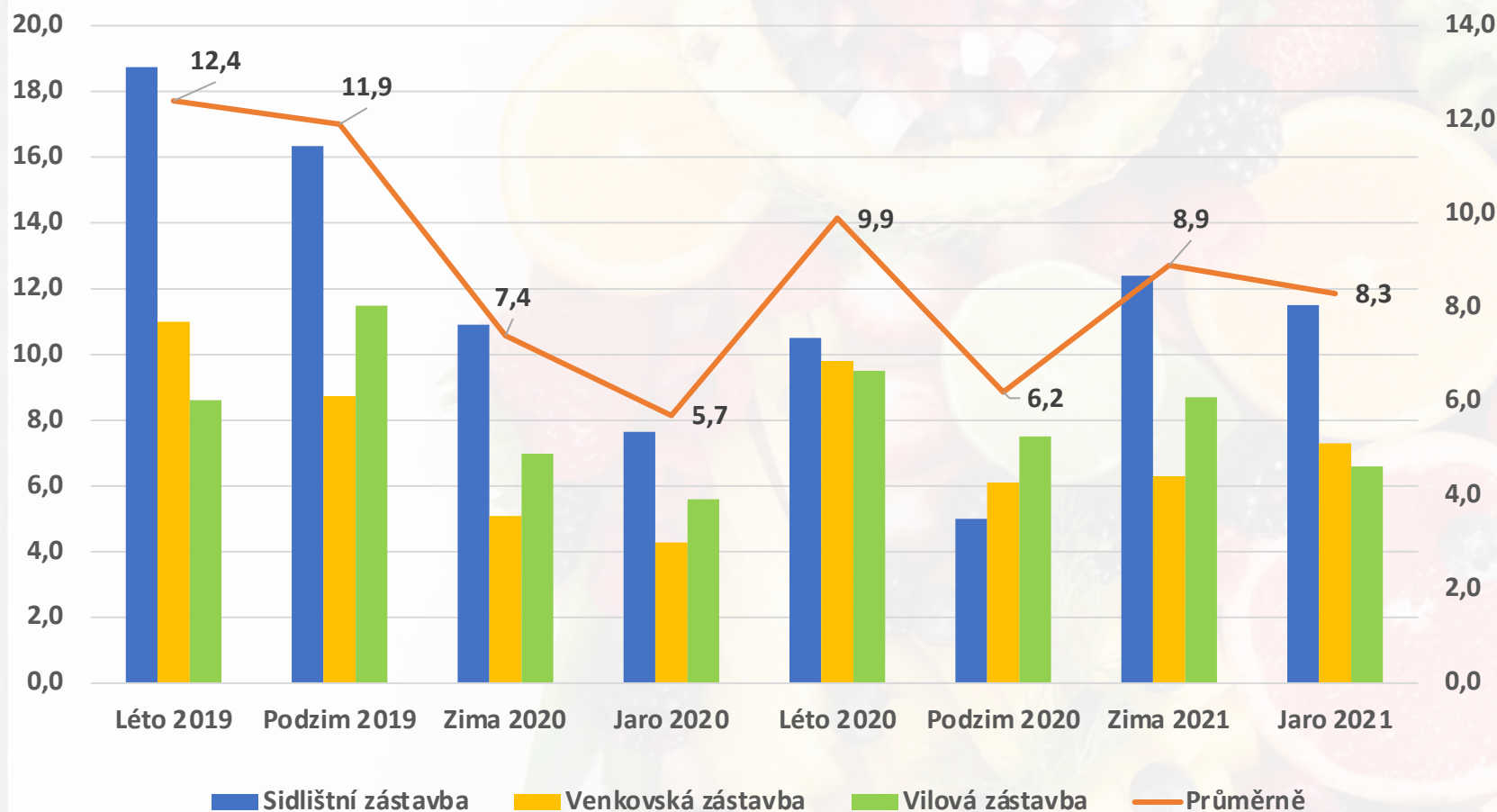
Kolik kg potravin skončí průměrně ve směsném komunálním odpadu?

Plýtvání potravinami v průběhu roku (kg/osoba)

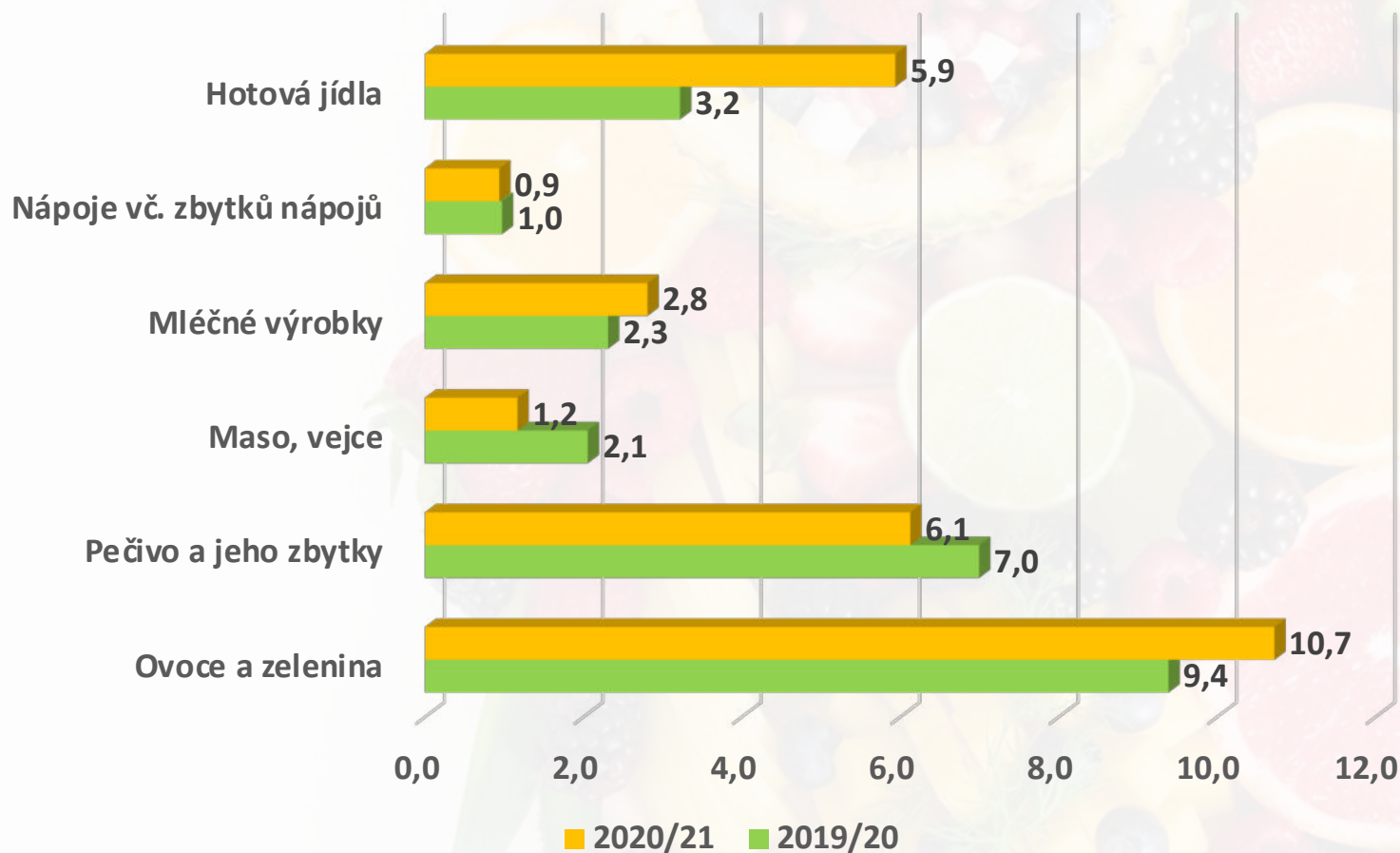

Plýtvání potravinami dle sezón a druhu zástavby (kg/osoba)

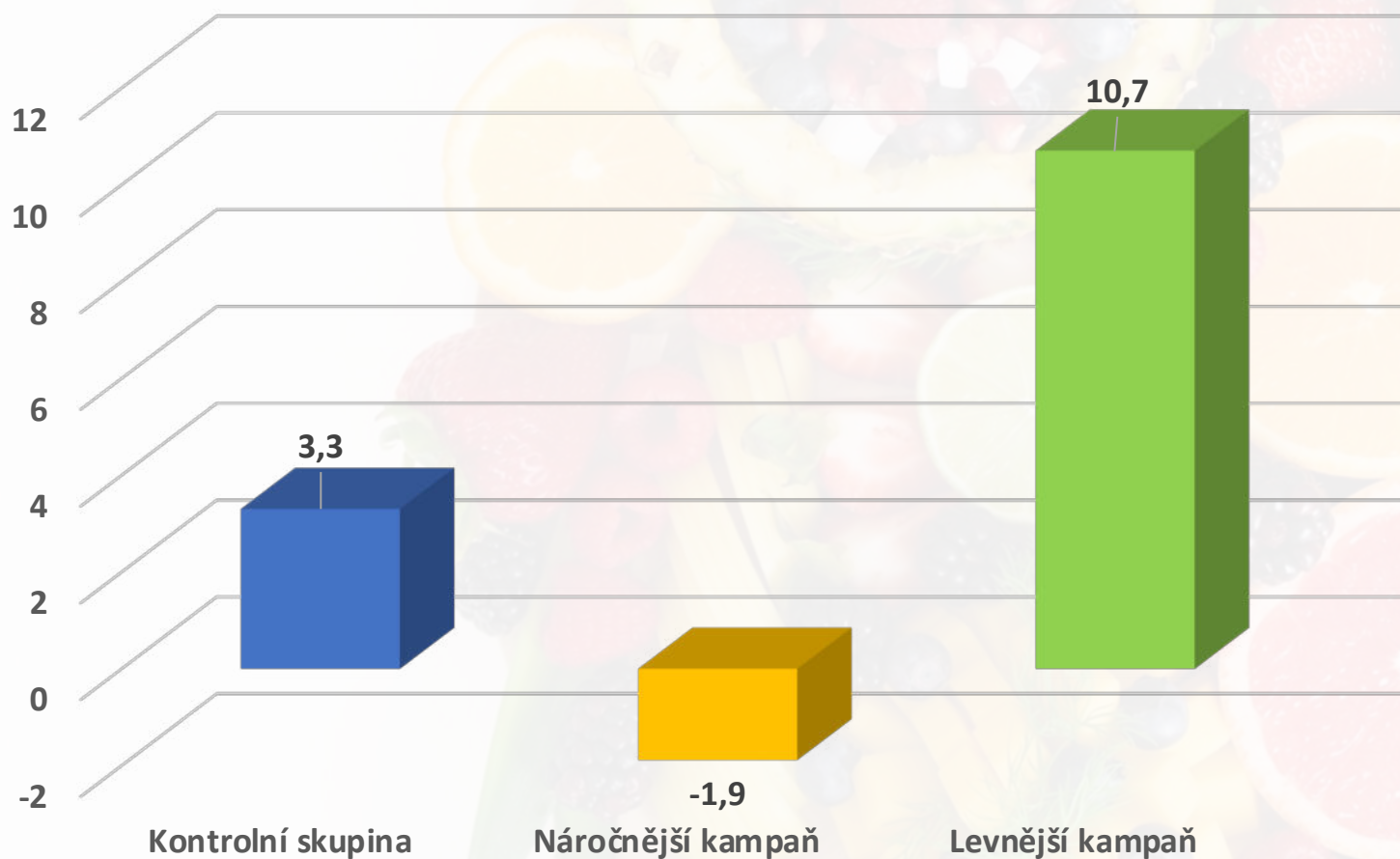

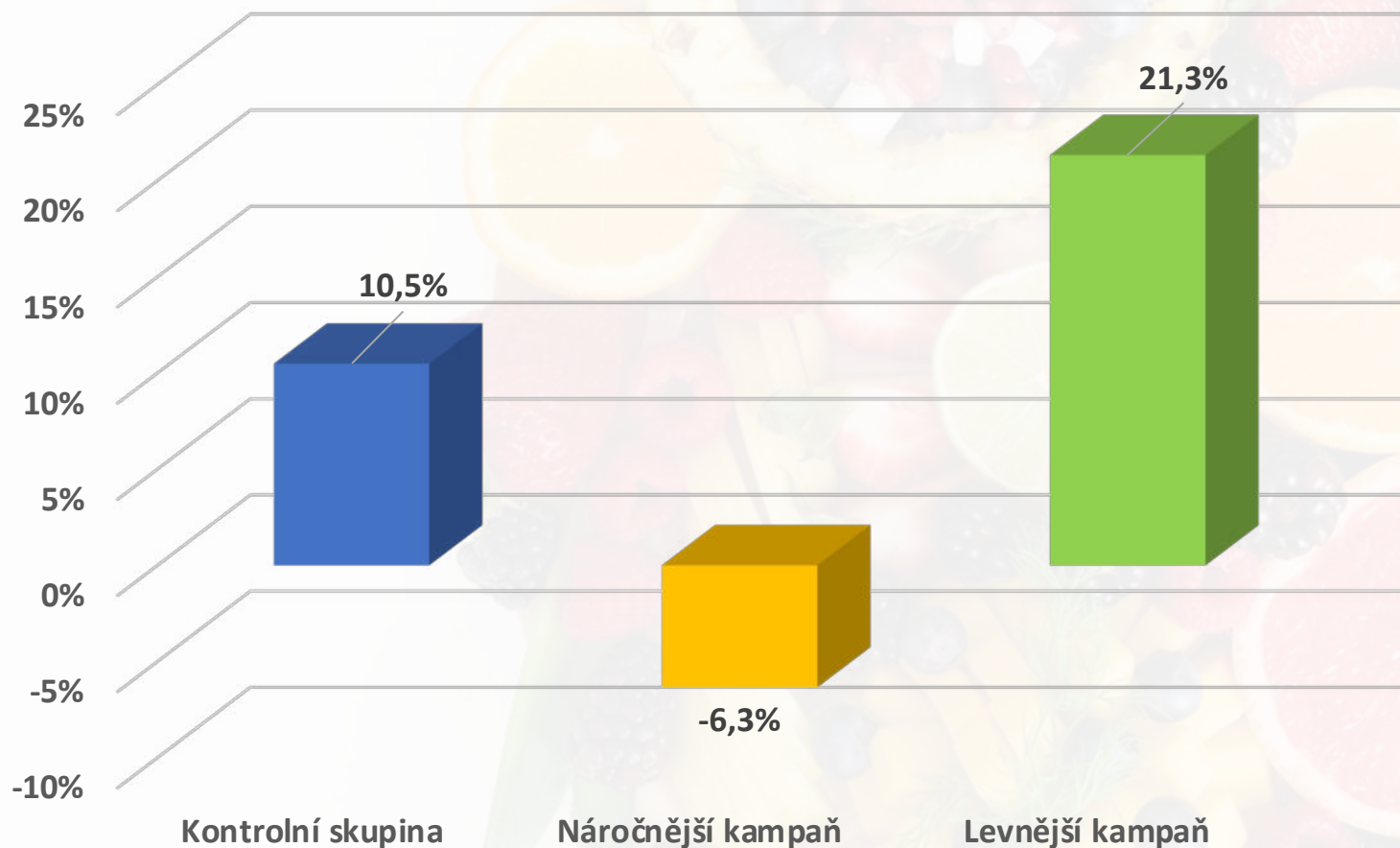
Vybrané kategorie vyplývaných potravin dle období (kg/osoba/rok)

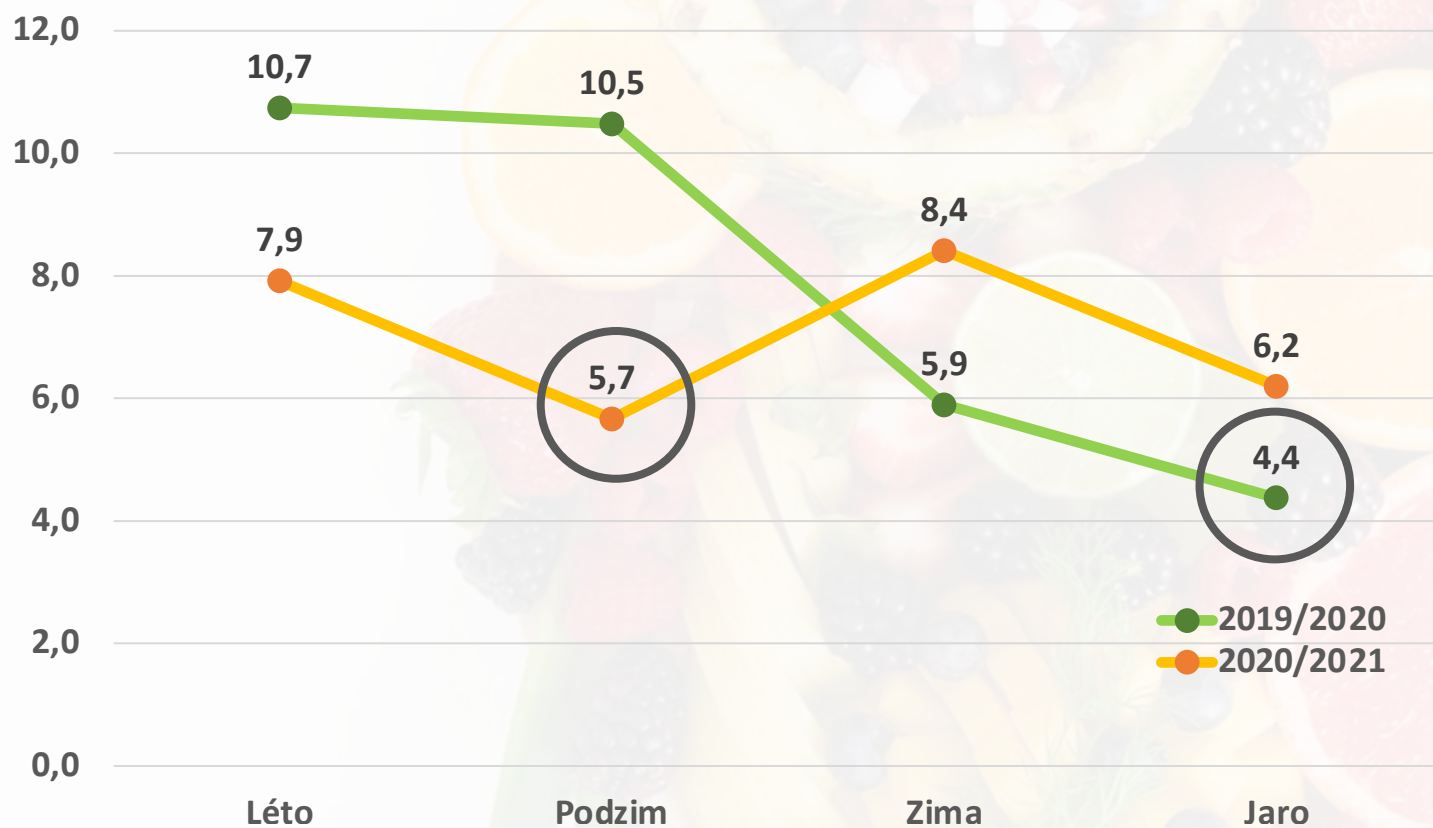
Absolutní meziroční snížení plýtvání u sledovaných skupin domácností (v kg/osoba)

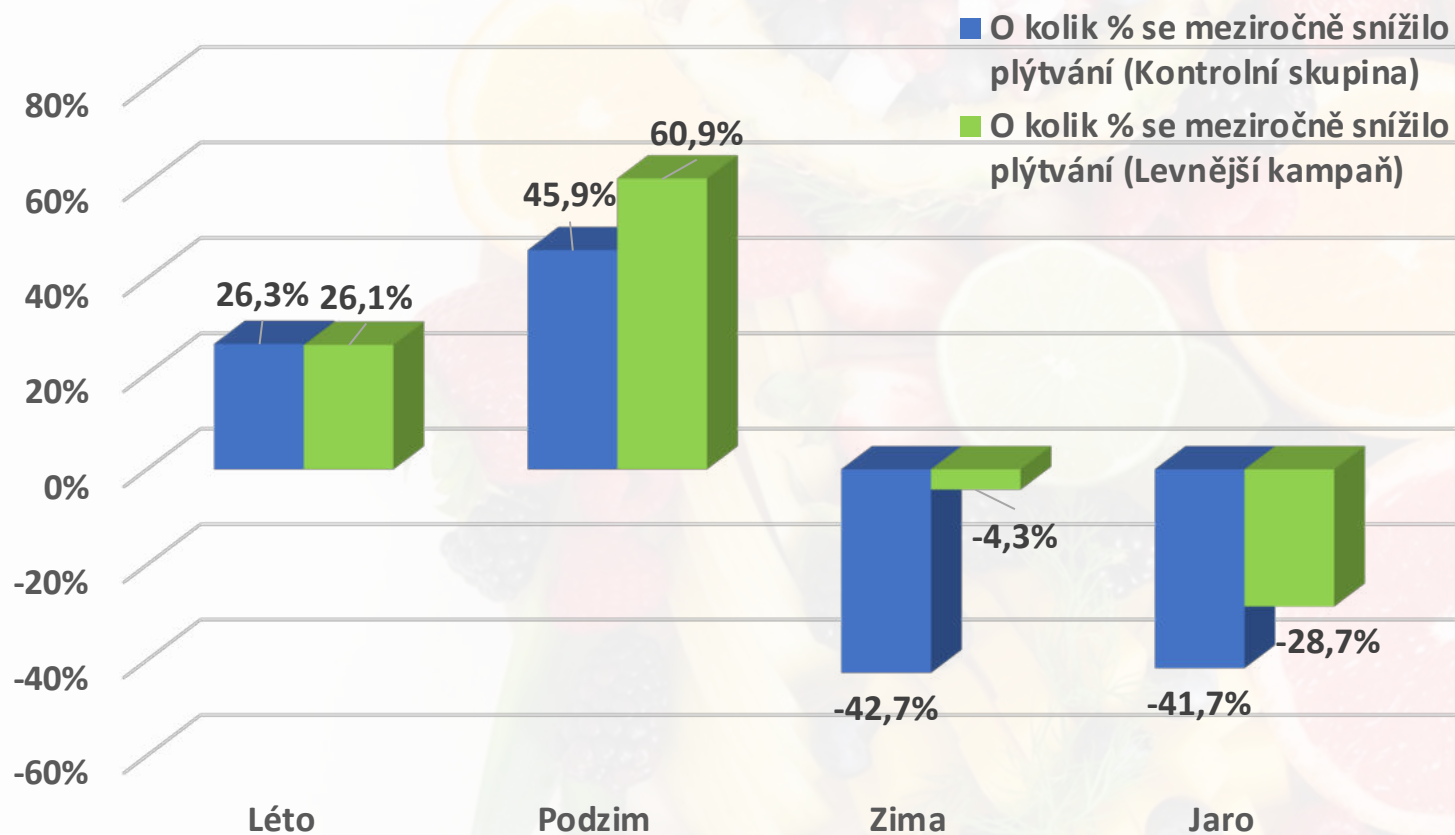
Relativní meziroční snížení plýtvání u sledovaných skupin domácností

Vývoj plýtvání potravinami u kontrolní skupiny – efekt externích faktorů

O kolik % se meziročně snížilo plýtvání potravinami v jednotlivých ročních obdobích

Výsledek intervencí

MENDELU

T A Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentive pro behaviorální změnu v produkci
Č R potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.

Shrnutí hlavních zjištění

- Pokles plýtvání v druhém intervenčním roce
 - Efekt pandemie X efekt kampaně
- Sezónnost plýtvání
- Změna chování - food management domácností
- Vhodná forma působení dle experimentu
 - Vyšší účinek levnější kampaně
 - Náročnější kampaň – nutnost dlouhodobé edukace

Diskuze

MEDELU

T A
Č R

Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentivy pro behaviorální změnu v produkci potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.

Otázky k diskuzi

- Co stojí za poklesem plýtvání v posledním roce?
- Bylo pro Vás překvapivé, že dražší působení dosáhlo menšího efektu v boji proti plýtvání?
- Je snížení plýtvání v důsledku pandemie dlouhodobě udržitelný efekt? Nebo se lidé vrátí zpět ke svým návykům?
- Co z výsledků rozboru druhého roku projektu Vás nejvíce překvapilo?
- Proč byl efekt kampaní u sídlišť nejvyšší?
- Proč domácnosti nemají představu o tom, kolik skutečně plýtvají?
- Bude se plýtvání měnit s rostoucími náklady domácností?

Děkuji za pozornost

MENDELU

T A
Č R

Projekt (TL02000092/ Podpora pro-environmentálních vzorců chování a incentivy pro behaviorální změnu v produkci potravinových odpadů a plýtvání) je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Éta.